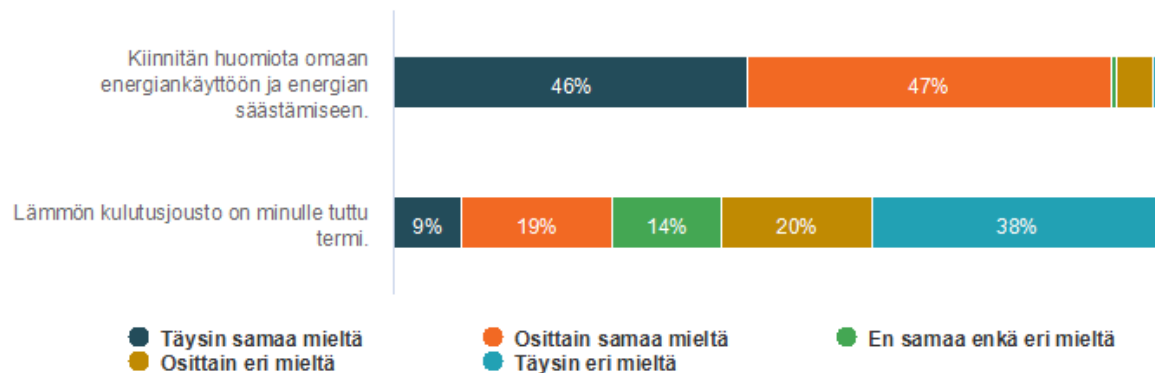

Kyselytutkimus: Kaukolämpöasiakkaiden mielipiteet ja valmiudet lämmön kulutusjousto

Oman energiankulutuksen seuraaminen ja energian säästäminen ovat selkeästi tärkeitä asioita suomalaisille. Tämä selvisi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) KULUMA-hankkeen tekemässä kyselytutkimuksessa, jossa kysyttiin kaukolämpöasiakkaiden mielipiteitä ja valmiuksia lämmön kulutusjousto. Kyselyyn vastasi noin 150 asiakasta. Vastaaajista jopa 93 % on joko osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että he kiinnittävät huomiota omaan energiankulutukseensa ja energian säästämiseen (kuva 1).

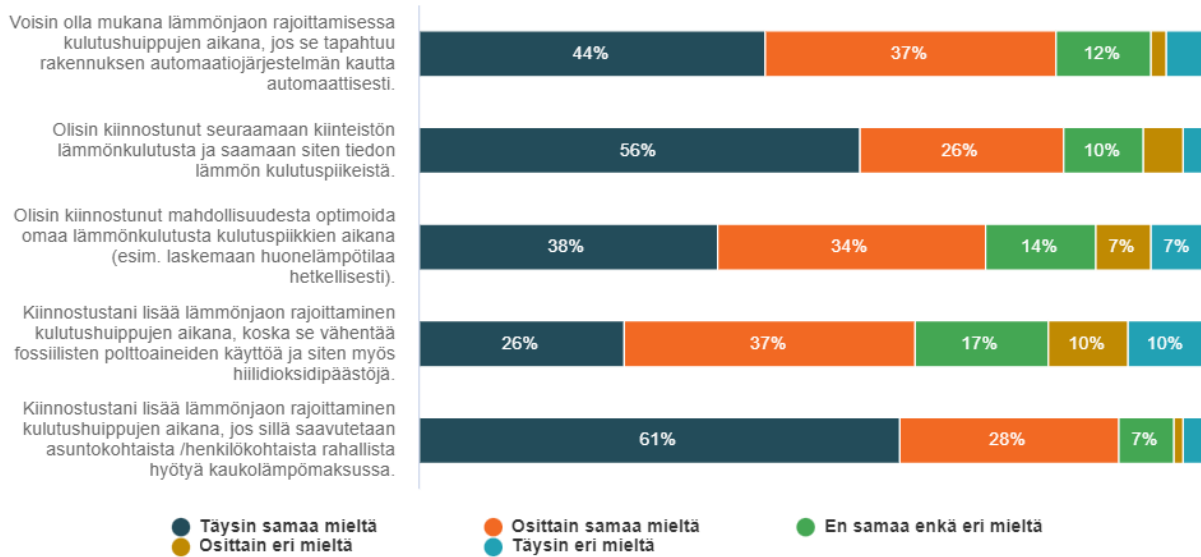
Kuva 1. Kuinka hyvin nämä väittämät kuvaavat Teitä? (n=148)

Kyselystä selvisi kuitenkin, että lämmön kulutusjousto on suurimmalle osalle (57 %) joko täysin tuntematon tai osittain tuntematon käsite (kuva 1). Lämmön kulutusjousto tarkoittaa sitä, että kulutuksen tehopiikkiä madalletaan lämmityksen hetkellisellä vähentämisellä hyödyntäen kiinteistön lämmönvarauskykyä. Lämmitystä ohjataan asiakkaan oman lämmöntarpeen ehdoin niin, etteivät käyttäjät huomaa ohjausta. Tämä toteutetaan esimerkiksi kiinteistön lämmönjakokeskuksessa tai asuntokohtaisten älykkäiden ohjausjärjestelmien avulla. Toteutuessaan laajemmassa mittakaavassa lämmön kulutusjousto mahdollistaa fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämisen, joka edesauttaa asumisen hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä.

Lämmön kulutusjousto osallistumisen toimet ja vaikutukset

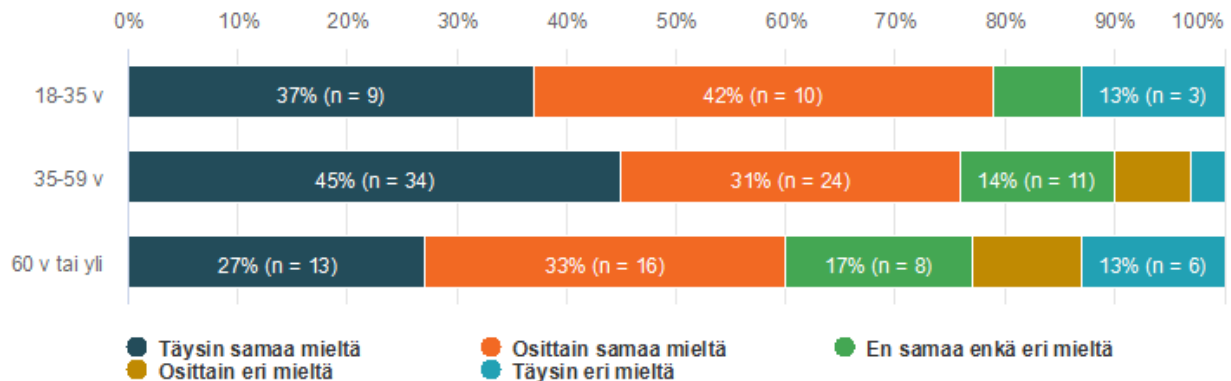
Kyselyssä selvitettiin, mitä ihmiset olisivat valmiita tekemään jouston mahdollistamiseksi ja minkälainen hyöty siitä tulisi saada. Vastaukset osoittivat, että lämmön kulutusjousto osallistumisen toimet saavat suurelta osin myönteisen vastaanoton:

kaikista vastaajista enemmistö olisi valmis olemaan mukana lämmönjaon rajoittamisessa, jos se tapahtuu automaattisesti järjestelmien kautta (81 %) tai jopa itse valmis optimoimaan kulutusta (74 %) (kuva 2).

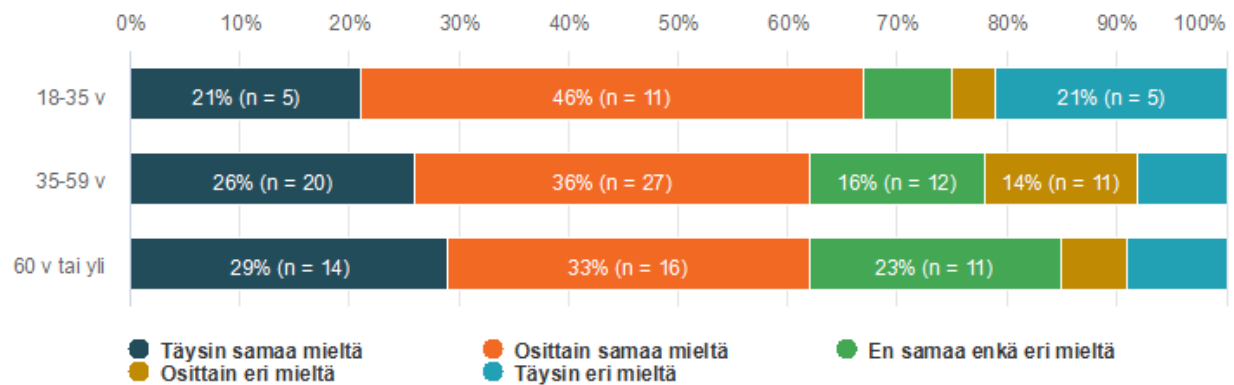
Kuva 2. Kuinka hyvin nämä väittämät kuvaavat Teitä? (n=148)

Eri ikäryhmien välillä ei ollut suuria eroja kiinnostuksessa lämmönkulutuksen optimointiin. Hieman vähäisempää tämä oli ikäluokassa 60 vuotta tai yli, mutta kuitenkin 60 % olisi valmis toimimaan (kuva 3).

Kuva 3. Olisin kiinnostunut mahdollisuudesta optimoida omaa lämmönkulutusta kulutuspiikkien aikana (esim. laskemaan lämpötilaa hetkellisesti) (n=148)

Lämmön kulutusjousto asumisen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi kiinnostaa myös, ja on tärkeää kaikissa ikäryhmissä (63–67 %) (kuva 4). Odotetusti myös henkilökohtainen hyöty maksuissa kiinnosti lähes kaikkia.

Kuva 4. Kiinnostustani lisää lämmönjaon rajoittaminen kulutushuippujen aikana, koska se vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja siten myös hiilidioksidipäästöjä. (n=148)

Jaottelu pelkästään ikäryhmien mukaan ei tuonut esiin suuria eroja. Analysoitaessa tuloksia ikäryhmien ja sukupuolen mukaan, saatiin näkemyseroa mielipiteisiin. Ikäryhmissä 25–35 ja 36–59-vuotiaat naiset, oltiin samaa tai osittain samaa mieltä runsaslukuisesti (88 %) lämmönkulutuksen optimoinnista ja mahdollisuudesta olla mukana vähentämässä hiilidioksidipäästöjä. Miehillä jakauma oli tasaisempaa ja vähäisempää. Päästövähennysnäkökulma kiinnosti 54 % miesvastaajista ikäluokassa 36–59. Miehet kuitenkin edustivat kyselyssä suurempaa vastausprosenttia (77 %). Tällöin suuri osuus ympäristönäkökulman huomioimisessa työikäisten naisten joukossa voi selittyä myös sillä, että kyselyyn vastasivat naisista pääasiassa ympäristötietoiset naiset.

Neljä suurinta ammattiryhmää kyselyssä olivat ylempi toimihenkilö, alempi toimihenkilö, työntekijä ja eläkeläinen. Suurta eroa kuvan 2 väittämässä ei ollut ammattiryhmien välillä, joskin muihin verrattuna hieman vähemmän kiinnostusta suorittaa joustotoimenpiteitä, kuten jo aikaisemmin todettu, oli ryhmässä eläkeläiset. Lisäksi jonkin verran vähemmän kiinnostusta positiivisia ympäristövaikutuksia kohtaan oli ryhmässä työntekijät. Vuokralla asuvat ovat yhtä ympäristötietoisia kuin omistusasunnoissa asuvat, mutta kiinnostus energiankulutuksen seuraamiseen ja omatoimiseen optimointiin on suurempaa omistusasunnoissa. Vastaajista 56 % kiinnostaisi saada lisätietoja kulutusjoustopon mahdollisuuksista, tiedotteita tai esimerkiksi puhelimeen ilmoituksia toimenpidesuosituksista.

Esiin nousseita huolenaiheita

Kyselyssä tiedusteltiin myös, aiheuttaako lämmön kulutusjouston toimenpiteet huolta. Esiin nousseita teemoja olivat automaation ja järjestelmien toimivuus, liiallinen rajoitus, kovat pakkaset, asumismukavuus ja mahdollinen paleminen sekä aiheutuvat kustannukset. Muut osio (kuva 4) sisältää muun muassa ”ei aiheuta huolta” -vastaukset.

Kuva 5. Näettekö huolenaiheita lämmönjaon rajoittamisessa? Jos, niin mitä? (n=55)

Suurinta huolta aiheuttivat liiallinen rajoitus, pakkasjaksot sekä näiden vaikutukset asumismukavuuteen. Toisena tulivat huoli järjestelmien toimivuudesta, jos kulutusjoustotoimenpiteet tapahtuvat juuri talven kylmimmillä hetkillä. Toimenpiteisiin osallistumisen kustannukset nousivat myös esiin.

Vaikka vastaajia koko kyselyyn oli paljon (noin 150), edustaa tämä pientä joukkoa kaikista kaukolämmön kuluttajista. Lisäksi on huomioitava, että suurin osa vastaajista oli omakotitaloasujia. Siten kyselyn tuloksia tulee tulkita enemmänkin suuntaa antavina kuluttajien mielipiteistä ja valmiuksista lämmön kulutusjousto.

Lopuksi annettiin vapaa sana. Alla on osa vastauksista, joita kyselyyn vastanneet halusivat nostaa esiin.

En ole hyvä kaukolämpöasioissa, mutta on halua oppia.

Tämä on hyvä asia, peukut kehittämislle!

Tiedottamisesta asiassa kannattaa suosia ja käyttäjien kokemuksia kuunnella tarkalla korvalla. Idea on hyvä ja lisää mahdollisuuksia vaikuttaa ympäristöön.

Mitä muuta haluat sanoa aiheeseen liittyen?

Hieno projekti!

Liian lämmin huoneilma, tekee olosta tukalan ja kuivan.

Hetkellinen kulutus itsellekin tiedoksi olisi hyvä juttu.

Näpit irti lämmön säätelyistä!

Suomen talvessa kaukolämmön rajoittaminen kulutushuippuina tarkoittaa lämmön varaamista johonkin kiinteistössä tai vaihtoehdoisen lämmönlähteen käyttämistä. Kaukolämmön kiinteät maksut eivät kannusta vaihtoehdoisen energiamuodon käyttöön kulutusajankohtahuippuina.

Kiinteistössä on ilmalämpöpumppu ja varaava takka. Pyrin niillä pitämään kaukolämmön tasaisen alhaisena.

Raha ratkaisee.

Kiinnostava aihe. Toteutustapa vielä melko epäselvä.

Ajatus hyvä, mutta olen jo nyt varsin energiasäästäväinen, siitä ei voi paljon tinkiä.